

Yabancı Dil Hazırlık Eğitimi Alan Öğrencilerin Yabancı Dile Yönelik Kaygı ve Başarıları Arasındaki İlişkiler*

Murat TUNCER², Mehmet TEMUR³

²Doç.Dr., Fırat Üniversitesi, mtuncer@firat.edu.tr

³Okutman, İnönü Üniversitesi, mehmet.temur@inonu.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 04.10.2017

Kabul Tarihi/Accepted: 22.12.2017

e-Yayın/e-Printed: 31.12.2017

DOI: <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.1869>

ÖZ

Bu araştırmanın amacı İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerin yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesidir. Araştırma tarama modeline göre yürütülmüştür. Araştırmada Horwitz, Horwitz ve Cope (1986) tarafından geliştirilen ve geçerlik-güvenirlik çalışması Gürsu (2011) tarafından yapılan İngilizce Dersine Yönelik Kaygı ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada örneklem seçimi yoluna gidilmemiş, veri toplama araçlarının uygulandığı dönemde sınıflarında hazır bulunan bütün öğrenciler çalışmaya katılmışlardır. Araştırma sonucunda yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerin cinsiyete göre ölçeğin yabancı dil ders kaygısı, dil dersinde konuşma kaygısı alt boyutları ve ölçeğin tamamı açısından kadın öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Yabancılarla Konuşma Kaygısı açısından ise yazma, okuma ve main course akademik başarı puanları ile düşük, anlamlı olmayan ilişkiler gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hazırlık Eğitimi, Kaygı, Yabancı Dil ders kaygısı, İngilizce eğitimi

Relations Between Foreign Language Anxiety and Achievement of Foreign Language Preparatory Students

ABSTRACT

The main purpose of this study is to evaluate the students' views, receiving foreign language preparation education, in terms of course anxiety. The study was conducted according to the descriptive survey modal. In the study, a Scale Bearing English Course anxiety developed by Horwitz ,Horwitz and Cope(1986) and its validity and reliability analysis tested and adapted by Gürsu (2011) was used. In this survey, the sample was not chosen, and data collection was gathered from all prep school participants present in their classes at the time of the research data collecting instruments were carried out. According to the statistical analysis of research's findings, when foreign language course anxiety in class, and its sub-dimensions of speaking anxiety in foreign language class and its complete scale was put into consideration in terms of genders, a significant difference was identified in favor of women. Non-significant correlations were observed in students' academic achievement score related to reading writing and main course elements in terms of Speaking with Foreigners Anxiety. Anxiety was again determined in this research that had important influence as variables on learning and teaching processes.

Keywords: Prep Education, Anxiety, Foreign Language Course Anxiety, English Language Education.

1. GİRİŞ

Bireysel özelliklerin dikkate alınmadığı bir eğitim faaliyetinin günümüzde kabul görmesi mümkün değildir. Motivasyon, ilgi, kaygı, tutum gibi bireysel özelliklerin öğrenme ile ilişkili olduğu (Taşpınar, 20016:29; Fer, 2009:146; Başaran, 2005:460) bilinmektedir. Bu nedenledir ki günümüz araştırmalarında akademik başarı ve öğrenme düzeyi araştırılırken bu bağımsız değişkenler sıklıkla araştırılmaktadır.

Öğrenme sürecinde dikkate alınması gereken değişkenlerden biri kaygıdır. Desai ve Richards (1998) kaygının endişe ve yanlışlık yapma gerilimi olmak üzere iki tipi olduğu görüşündedir. Amerikan Psikiyatri

* Bu çalışma 22-24 Mayıs 2017 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen Eurasian Conference on Language & Social Science konferansında sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Birliği'ne göre (2000) ise kaygı bozukluklarının altı ana kategorisi vardır. Bunlar; fobiler, panik bozukluklar (Agorafobili veya agorafobi olmaksızın), yaygın kaygı bozukluğu, Obsesif kompulsif bozukluk, akut stres bozukluğu ve travma sonrası stres bozukluğudur (Neil, Bourdeau, Kitchen ve Massiah, 2011). Seven ve Engin'in de (2008) belirttiği gibi çok düşük ve çok yüksek kaygı öğrenmeyi zorlaştırmakta, orta düzeyde bir kaygı ise öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Araştırmada ayrıca kaygının öğrenmeye etkisinin kişilere göre farklılık gösterebileceği de belirtilmektedir.

Yabancı dil kaygısı ise öğrenenin anadili olmayan bir dili öğrenmesi veya kullanması ile ilişkili endiŖe hisleri ve korku duygularıdır (MacIntyre & Gregersen, 2012). Alan yazındaki birçok araştırmada (Drneyi, 2012; Drneyi, 2005; Ehrman, Leaver & Oxford, 2003; Brown, 2000) yabancı dil öğreniminde başarının varyansını en fazla açıkladığı düşünülen bireysel farklar arasında kaygıdan söz edilmiştir. Arnold ve Brown (1999) ise yabancı dil öğreniminde en etkili duyuşsal faktörün kaygı olduğu görüşündedir. Bu belirlemeler Türkiye'de yapılan pek çok araştırmaya bulgusu ile doğrulanmıştır. Türkiye'de yapılan araştırmalarda (Demirdaş & Bozdoğan, 2013; Aksoy, 2012; Demirdaş, 2012; Karaca, 2012; ztrk, 2012; Aydemir, 2011; Burgucu, 2011; Er, 2011; Ergün, 2011; Karabey, 2011; Sağlamel, 2009) yabancı dil öğrenenlerin belli düzeylerde kaygı yaşadıkları belirlenmiştir. Yabancı dilde kaygı konusunda yapılan araştırmalarda (Demirdaş & Bozdoğan, 2013; Horwitz, 2001; Saito vd., 1999; Kunt, 1997; Aida, 1994; Ganschow vd., 1994; Phillips, 1992; Proulx, 1991; Trylong, 1987) dikkati çeken bir diğer bulgu ise yabancı dil kaygısı ile yabancı dil akademik başarısı arasında olumsuz bir ilişkinin varlığıdır. Bu araştırmalara göre yabancı dil kaygısı akademik başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir. Bazı araştırmalarda ise (Ehrman & Oxford, 1995; Young, 1992; Horwitz, 1990; Akt. Brown, 2000) kolaylaştırıcı kaygının yabancı dil öğrenmedeki yararına dikkat çekilmiştir.

Yabancı dil öğrenenlerin kaygı düzeylerinin çok yüksek veya çok düşük olması istenen bir durum değildir. Buna karşın orta düzeyde bir kaygının öğrenme açısından yararlı bulunduğu söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında yabancı dil sınıflarında kaygıya yönelik bir durum ve düzey saptaması yapılmalıdır. Diğer taraftan Seven ve Engin'in (2008) "*kaygının öğrenmeye etkisi kişilere göre farklılık gösterebilir*" görüşü paralelinde birey bazında değerlendirmeler yapılması gerekmektedir. Yapılabilecek değerlendirmelerden biri de yapılan araştırmaları çalışılan örneklem veya çalışma grubu açısından ele almaktadır. Böylelikle kaygının genel bir etki gösterip göstermediği, örneklem göre farklı bulguların olup olmadığı ortaya konulmuş olunacaktır.

Yabancı dile yönelik kaygı konusunda yapılan çalışmalar bireysel açıdan bilgi vermemektedir. Ancak yaş ve grup düzeyi dikkate alınarak bir değerlendirme yapılabilir. Üniversite ğrencileri üzerinde çalışmalar yapan Yıldıırım'ın (2007) araştırmasında kaygı başarıyı olumsuz yönde etkilemiştir. alışmasını ilköğretim öğrencileri üzerinde yürüten Chan ve Wu (2004) kaygı ile öğrenme başarısı arasında negatif korelasyon olduğu sonucuna ulaşmıştır. Batumlu ve Erden (2007) yabancı diller yüksekokulu hazırlık öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmasında kaygı ile genel başarı arasında negatif yönde anlamlı ilişi olduğunu rapor etmiştir. Arnaiz ve Guilln (2012) niversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmalarında kadınların erkeklerden daha fazla kaygı taşıdıkları, yaşın kaygı ile anlamlı ve negatif korelasyona sahip olduğu ve yaşa göre kaygının değiştiği, alt yaş gruplarına doğru daha yüksek kaygı düzeyleri saptadıklarını aktarmışlardır. Baş (2014) yaptığı araştırmada lise ğrencilerinin yabancı dil öğrenme kaygısına sebep olan faktörleri konuşma etkinlikleri, dinleme etkinlikleri, ğretim yöntem ve teknikleri, hata yapma korkusu, öğrenme çevresi, ğretmen tutumları ve sınavlar olmak üzere yedi temada toplamıştır. akıcı (2015) ğretmen adaylarının kaygıları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olduğu, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha kaygılı oldukları ortaya konmuştur. Kaygının ğrencilerin yaşları ve sınıf düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı saptanmakla birlikte genç öğrencilerin yaşları daha büyük öğrencilere göre daha kaygılı oldukları belirlenmiştir. Bu bulgular alan yazındaki diğer alışmalar (Aydın, 2016; Yılmaz, ve Maden, 2016; Landstrm, 2015; Tuncer ve Doğan, 2015; Tuncer ve Doğan, 2015a) ile karşılaştırıldığında bir genel bakış açısı ile kadınların erkeklere göre kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu, alt yaş gruplarında kaygının daha yüksek olduğu ve kaygının başarıyı tartışmasız biçimde olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

Bu araştırmada belirtilen araştırmalara benzer biçimde yabancı dile yönelik kaygının bazı bağımsız değerlişkenler açısından durumu araştırılmıştır. Devamında ise alan yazındaki araştırmalardan farklı olarak

yabancı dile yönelik farklı beceriler ile kaygı alt boyutları arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu bilgilere göre araştırmanın genel amacı yabancı dil hazırlık eğitimi alan öğrencilerin yabancı dile yönelik kaygı ve başarıları arasındaki ilişkileri belirlemektir. Bu bağlamda Katılımcıların yabancı dil kaygılarının cinsiyet, yurtdışı deneyimi, algılanan gelir durumu ve bilim alanına göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumu ve yabancı dil kaygısı ile yabancı dil başarı puanları (speaking, writing, maincourse) arasındaki ilişkiler araştırılmıştır.

2. YÖNTEM

Araştırma bilimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre yürütülmüştür. Karasar (2009:77) bu modeli “*Geçmişte ya da halen var olan bir durumun olduğu şekliyle betimlenmesi*” şeklinde tanımlanmaktadır.

Veri toplama aracı ile elde edilen bulgular araştırmanın bağımsız değişkenleri olan cinsiyet, yurt dışı deneyimine sahip olma ve öğrenim görülecek bilim alanı açısından karşılaştırılmıştır. Bu bağlamda bağımsız gruplar t testi, Kruskal Wallis H analizinden yararlanılmıştır. Bunun yanında veri toplama aracı ve alt boyutlarının hazırlık eğitimi gören öğrencilerin okuma, yazma ve main course becerileri ile korelasyonu belirlemek amacıyla pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Bağımlı değişkene yönelik görüşlerin bağımsız değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı durumlarda bu farklılaşmaya ilişkin etki büyüklükleri de hesaplanmıştır. Etki büyüklüklerinin yorumlanmasında Cohen’in (1988) (≥ 0.5 : güçlü, ≥ 0.3 : orta düzey ve $\geq .01$ zayıf) (Akt. Gliner, Morgan ve Leech, 2015:308) etki büyüklük değerleri dikkate alınmıştır.

2.1.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreninin İnönü Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde yabancı dil hazırlık eğitimi alan lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimi yoluna gidilmemiş, veri toplama araçlarının uygulandığı dönemde sınıflarında hazır bulunan bütün öğrenciler çalışmaya katılmışlardır. Araştırmanın örneklem büyüklüğü 388 kişidir. Bu öğrenciler 16 farklı programa kayıtlıdırlar. Öğrencilerin öğrenim gördükleri programlar bilim alanına göre bir sınıflamaya tabi tutulduğunda; bu sınıflar Sağlık Bilimleri (N=17), Fen Bilimleri (N=132) ve Sosyal Bilimler (N=239) kişiden oluşmaktadır.

2.2.Veritoplama Aracı

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı Horwitz, Horwitz ve Cope (1986) tarafından geliştirilmiş, geçerlik-güvenirlik çalışması Gürsu (2011) tarafından yapılmıştır. Beşli likert tipindeki ölçeğe verilen yanıtlar ve puanlama “(1) kesinlikle katılmıyorum” ile “(5) kesinlikle katılıyorum” arasındadır. Ölçekten alınacak en düşük puan 25, en yüksek puan ise 125’tir. Ölçekten alınan puanın yüksekliği kaygı düzeyinin de yüksek olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Horwitz vd.’e (1986) göre, öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 3 ün altında ise düşük kaygılı, 3 ile 4 arasında orta kaygılı ve 4 ün üzerinde ise yüksek kaygılıdırlar. Ölçeğin üç alt boyutu vardır. Dil Dersinde Konuşma Kaygısı alt boyutu 19 maddeden, Dil Dersine yönelik İlgi 3 maddeden ve Yabancılarla Konuşma Kaygısı 3 maddeden meydana gelmektedir. Ölçeğin bu araştırmada cronbach alpha güvenirlik katsayısı .802 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada ayrıca örnekleme oluşturan öğrencilerin speaking, writing ve maincourse başarı puanlarından yararlanılmıştır. İlgili programda sadece bu üç boyutta başarı değerlendirmesi yapıldığından başkaca başarı puanları elde edilememiştir.

3. BULGULAR

Araştırmanın ilk bulgusu yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerinin öğrenenlerin cinsiyetine karşılaştırılmasıdır. Bu karşılaştırmaya yönelik bulgular Tablo 1’de belirtilmiştir.

Tablo 1. Yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerin cinsiyete göre karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	Levene test			t test		Eta-Kare
					F	p	sd	t	p	
DDKK	Kadın	188	3,16	,99	3,444	,064	386	3,172	,002*	,159
	Erkek	200	2,99	1,10						
DDYİ	Kadın	188	2,92	,66	,022	,882	386	-1,717	,087	-
	Erkek	200	3,04	,73						
YKK	Kadın	188	2,93	,66	1,534	,216	386	-1,833	,068	-
	Erkek	200	3,06	,71						
TAMAM I	Kadın	188	3,09	,46	1,035	,310	386	-2,754	,006*	,139
	Erkek	200	2,95	,51						

DDKK: Dil Dersinde Konuşma Kaygısı, DDYİ: Dil dersine yönelik ilgi, YKK: Yabancılarla Konuşma Kaygısı (Konuşma ($X_{\text{erkek}}=77.93$, $X_{\text{kadın}}=73.56$), Yazma ($X_{\text{erkek}}=71.81$, $X_{\text{kadın}}=70.73$), Maincourse ($X_{\text{erkek}}=75.54$, $X_{\text{kadın}}=73.35$))

Tablo 1’de de görüleceği üzere yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşler cinsiyete göre bağımsız gruplar t testi ile karşılaştırıldığında ölçeğin dil dersinde konuşma kaygısı [$t(386) = 3,172$] ve ölçeğin tamamı [$t(386) = -2,754$] açısından kadın öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($p < .05$). Etki büyüklükleri dikkate alındığında cinsiyetin bu boyutlardaki etkisinin “*Güçlü*” olduğu gözlenmektedir. Ayrıca erkek ve kadınların kaygı ortalamaları dikkate alındığında erkeklerin düşük, kadınların ise orta düzeyde bir kaygı yaşadıkları belirlenmiştir. Buna karşın kaygı düzeyi düşük erkeklerin başarı puanları daha yüksektir. Kaygı ortalamaları açısından bir değerlendirme yapıldığında ise DDKK ve YKK boyutları ve ölçeğin geneli açısından, DDYİ boyutunda ise kadınların düşük kaygı düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın ikinci bağımsız değişkeni öğrencilerin yurt dışı deneyimine sahip olup olmamasıdır. Yabancı dil dersine yönelik öğrenci görüşleri yurt dışı deneyimine sahip olma açısından karşılaştırıldığında Tablo 2’de verilen bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 2. Yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerin yurt dışı deneyimine göre karşılaştırılması

Boyut	Y.D. Deneyim	N	\bar{x}	ss	Levene test			t test		Eta-Kare
					F	p	sd	t	p	
DDKK	Var	40	2,59	,89	2,781	,096	386	-2,327	,020*	,118
	Yok	348	3,00	1,07						
DDYİ	Var	40	2,96	,76	,128	,721	386	-,177	,860	-
	Yok	348	2,98	,70						
YKK	Var	40	3,00	,66	,194	,660	386	,055	,956	-
	Yok	348	3,00	,68						
TAMAMI	Var	40	2,86	,48	,056	,813	386	-2,180	,030*	,110
	Yok	348	3,04	,49						

DDKK: Dil Dersinde Konuşma Kaygısı, DDYİ: Dil dersine yönelik ilgi, YKK: Yabancılarla Konuşma Kaygısı

Tablo 2’ye göre bir önceki bağımsız değişken karşılaştırmasında elde edilen bulgulara benzer bulgular elde edilmiştir. Yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşler yurt dışı deneyimine göre karşılaştırıldığında ölçeğin dil dersinde konuşma kaygısı [$t(386) = -2,327$] ve ölçeğin tamamı [$t(386) = -2,180$] açısından yurt dışı deneyimi olmayan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($p < .05$). Etki büyüklükleri dikkate alındığında yurt dışı deneyiminin bu boyutlardaki etkisinin “*Güçlü*” olduğu gözlenmektedir. Yurt dışı deneyimi olan öğrencilerin DDKK, DDYİ boyutları ve ölçeğin geneli açısından düşük kaygı düzeyinde oldukları, yurt dışı deneyimi olmayan öğrencilerin ise DDYİ boyutunda düşük kaygılı oldukları belirlenmiştir.

Araştırmanın üçüncü karşılaştırması örnekleme oluşturan öğrencilerin yabancı dil dersine yönelik kaygılarının bilim alanına göre karşılaştırılmasıdır. Bilim alanı sınıfları arasında sayısal olarak büyük farklılıkların olması nedeniyle bu karşılaştırmada tek yönlü varyans analizi yerine Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Bu duruma yönelik bulgular Tablo 3’de özetlenmiştir.

Tablo 3. Yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerin bilim alanına göre karşılaştırılması

	X ²	Sd	p	Fark
Dil dersinde konuşma kaygısı	4,352	2	,113	-
Dil dersine yönelik ilgi	2,180	2	,336	-
Yabancılarla konuşma kaygısı	1,335	2	,513	-
Ölçeğin Tamamı	4,145	2	,126	-

1:Sağlık Bilimleri (N=17), 2: Fen Bilimleri (N=132), 3: Sosyal Bilimler (N=239)

Kruskal Wallis H analizi sonucunda yabancı dil ders kaygısının bilim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı ($p < .05$) belirlenmiştir. Bunun yanında Fen ($\bar{x} = 2,99$) ve Sağlık bilimleri ($\bar{x} = 2,86$) öğrencilerinin kaygı düzeylerinin düşük, sosyal bilimler öğrencilerinin kaygı düzeylerinin ($\bar{x} = 3,05$) orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada ayrıca algılanan gelir durumu bakımından yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerin anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Algılanan gelir durumunda gruplardaki kişi sayısı bakımından ciddi farklılıklar olduğundan tek yönlü varyans analizi yerine kruskal Wallis H testine başvurulmuştur. Bu duruma yönelik bulgular Tablo 4’te belirtilmiştir.

Tablo 4. Yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşlerin algılanan gelir durumuna göre karşılaştırılması

	X ²	Sd	p	Fark
Dil dersinde konuşma kaygısı	2,392	2	,302	-
Dil dersine yönelik ilgi	4,770	2	,092	-
Yabancılarla konuşma kaygısı	2,192	2	,334	-
Ölçeğin Tamamı	3,828	2	,148	-

1:Düşük (N=56), 2: Orta (N=325), 3: Yüksek (N=7) (Konuşma (X düşük=74.07, X orta=75.87, X yüksek=87,00), Yazma (X düşük=70.85, X orta=71.13, X yüksek=82,00), Maincourse (X düşük=74.00, X orta=74.12, X yüksek=87,14)

Kruskall Wallis H analizi sonucunda yabancı dil ders kaygısının algılanan gelir durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı (p<.05) belirlenmiştir. Başarı puanları açısından bakıldığında ise gelir durumunu yüksek olarak ifade edenlerin düşük ve orta, gelir durumunu orta olarak ifade edenlerin düşük olarak ifade edenlerden daha yüksek başarı puanlarının olduğu gözlenmiştir.

Araştırmada son olarak yabancı dil ders kaygısı ve alt boyutlarının öğrencilerin yabancı dil becerilerine (yazma, okuma ve main course) yönelik akademik başarı puanları ile aralarında ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Bu duruma yönelik pearson korelasyon analizi sonuçları Tablo 5'te belirtilmiştir.

Tablo 5. Yabancı dil ders kaygısı ve alt boyutlarının okuma, yazma ve main course akademik başarı puanları ile ilişkisi

		Konuşma	Yazma	Main course
		Pearson (r)	p	N
Dil Dersinde Konuşma Kaygısı	Pearson (r)	-,147**	-,169**	-,175**
	p	,004	,001	,001
	N	388	388	388
Dil Dersine Yönelik İlgi	Pearson (r)	-,045	-,051	-,082
	p	,378	,318	,106
	N	388	388	388
Yabancılarla Konuşma Kaygısı	Pearson (r)	-,020	-,033	,012
	p	,693	,523	,808
	N	388	388	388
Kaygı Tamamı	Pearson (r)	-,141**	-,174**	-,242**
	p	,005	,001	,000
	N	388	388	388

**.,001 Düzeyinde ilişki, *.05 düzeyinde ilişki

Tablo 5'te de görüleceği gibi birçok boyutta yüksek düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. Dil dersinde konuşma kaygısı, dil dersine yönelik ilgi ve ölçeğin tamamı ile okuma, yazma ve main course akademik başarı puanları arasında negatif yönde yüksek düzeyde ilişki bulunmuştur. Yabancılarla Konuşma Kaygısı açısından ise yazma, okuma ve main course akademik başarı puanları ile düşük, anlamlı olmayan ilişkiler gözlenmiştir.

4. Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonucunda yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşler cinsiyete ve yurt dışı deneyimine göre karşılaştırıldığında ölçeğin dil dersinde konuşma kaygısı ve ölçeğin tamamı açısından kadın öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Etki büyüklükleri dikkate alındığında cinsiyetin ve yurt dışı deneyiminin bu boyutlardaki etkisinin “Güçlü” olduğu gözlenmektedir. Bu bulgulara benzer olarak Çakıcı (2015) ve Arnaiz ve Guillén (2012) kadınların erkeklerden daha fazla kaygı taşıdıkları sonucu ulaşımlardır. Bazı araştırmalarda (Doğan ve Tuncer, 2016; Aydemir, 2011; Er, 2011; Karabey, 2011; Kitano, 2001; Nyikos, 1990) ise erkek öğrencilerin kadınlara kıyasla kaygılarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Özdemir (2013), Karabıyık (2012), Özütürk ve Hürsen (2012), Shabani (2012), Wang (2011), Köroğlu, (2010), Wang (2010), Doğan (2008), Batumlu ve Erden (2007), Kılıç (2007), Öner ve Gedikoğlu (2007), Sarıgül (2000), French ve Richards (1990), ve ise cinsiyete yönelik bu bulguların aksine anlamlı düzeyde görüş farkı olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Erkek ve kadınların kaygı ortalamaları dikkate alındığında erkeklerin düşük, kadınların ise orta düzeyde bir kaygı yaşadıkları belirlenmiştir. Oysaki bazı çalışmalar (Aydemir, 2011; Er, 2011; Karabey, 2011; Kitano, 2001; Nyikos, 1990) erkek öğrencilerin daha kaygılı olduğu not edilmiştir. Kaygı ve başarı veya bilişsel beceriler arasındaki ilişki göz önüne alındığında düşük ve yüksek kaygının olumsuz bir etki yaptığı (Başaran, 2005:204) kabul edilmektedir. Ancak bu araştırmada erkek öğrencilerin okuma, yazma ve maincourse başarı puanları kadınlardan daha yüksek olarak belirlenmiştir. Böyle bir durumda erkekler tarafından yaşanan düşük kaygının süregelen bir kaygı olmadığını söyleyebiliriz.

Araştırmanın bir diğer bulgusu katılımcıların bilim alanına ve algılanan gelir durumuna göre yapılan karşılaştırmalardır. Bu karşılaştırma sonucunda yabancı dil ders kaygısının bilim alanına ve algılanan gelir durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir. Doğan ve Tuncer (2016)

algılanan gelir durumu bakımından yabancı dil ders kaygısı ve dil dersinde konuşma kaygısı bakımından gelir durumunu düşük olarak ifade eden öğrenciler ile gelir durumunu orta, gelir durumu orta olarak ifade eden öğrenciler ile gelir durumunu yüksek olarak ifade eden öğrenciler arasında anlamlı düzeyde görüş farkı bulunmuşlardır. Her ne kadar bu araştırmada algılanan gelir durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark belirlenmemişse de algılanan gelir düzeyinin arttıkça başarı puanlarının da her üç beceri (okuma, yazma, maincourse) bakımından arttığı belirlenmiştir.

Yabancı dil ders kaygısına yönelik görüşler yurt dışı deneyimine göre karşılaştırıldığında ölçeğin dil dersinde konuşma kaygısı ve ölçeğin tamamı açısından yurt dışı deneyimi olmayan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Etki büyüklükleri dikkate alındığında cinsiyetin bu boyutlardaki etkisinin “Güçlü” olduğu gözlenmektedir. Ancak Doğan ve Tuncer (2016) yurt dışı deneyimine sahip olma durumuna göre yabancı dil ders kaygısı açısından anlamlı düzeyde görüş farkı bulunamamışlardır.

Araştırma sonucunda dil dersinde konuşma kaygısı, dil dersine yönelik ilgi ve ölçeğin tamamı ile okuma, yazma ve main course akademik başarı puanları arasında negatif yönde yüksek düzeyde ilişki bulunmuştur. Yabancılarla Konuşma Kaygısı açısından ise yazma, okuma ve main course akademik başarı puanları ile düşük, anlamlı olmayan ilişkiler gözlenmiştir. Bu sonucun alan yazınla büyük ölçüde örtüştüğü söylenebilir. Alanyazındaki bir çok araştırmada (Demirdaş & Bozdoğan, 2013; Demirdaş, 2012; MacIntyre & Gregersen, 2012; Huang, 2012; Gülözer, 2010; Köroğlu, 2010; Kılıç, 2007; Horwitz, 2001; Aida, 1994; Proulx, 1991; Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986) bu sonuç rapor edilmiştir. Tuncer ve Doğan (2015) İngilizce hazırlık eğitimi alan üniversite öğrencileri üzerinde yürüttükleri araştırmada, öğrencilerin hazırlık eğitimi öncesi kaygılarının akademik başarılarının bir yordayıcısı olmadığı, ancak hazırlık eğitimi sonrasındaki kaygılarının akademik başarısızlıklarını açıkladığını bildirmiştir.

Araştırma sonucunda araştırılan bağımsız değişkenlerden sadece cinsiyet ve yurt dışı deneyim açısından anlamlı farklar gözlenmiştir. Cinsiyet açısından kadınların kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu, yurt dışı deneyimde ise tam tersi bir durum olduğu belirlenmiştir. Dil dersine yönelik ilgi ve yabancılarla konuşma kaygısı açısından başarı ile anlamlı düzeyde bir ilişki gözlenmemiştir. Bu bulgudan yola çıkarak başarı yönetme süreçlerinde dil dersinde konuşma kaygısının daha etkili olduğunu söyleyebiliriz. Diğer taraftan erkek ve kadınlar arasındaki kaygı düzeyi farklılıklarının nedenlerini ortaya çıkaracak araştırma gereksinimi olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aida, Y. (1994). Examination of Horwitz, Horwitz, and Cope's construct of foreign language anxiety: The case of students of Japanese. *Modern Language Journal*, 78, 155-167.
- Aksoy, M. (2012). *Yabancı Dil Öğreniminde Kaygı, Utangaçlık, Strateji ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki*, Unpublished Doctoral Dissertation. Ankara University, Institute of Social Sciences.
- Arnaiz, P. & Guillén, F. (2012). Foreign language anxiety in a Spanish University setting: Interpersonal differences. *Revista de Psicodidáctica*, 17(1), 5-26.
- Arnold, J., & Brown, H.D. (1999). A map of the terrain. In J. Arnold (Ed.), *Affect in Language Learning* (pp. 1-24). Cambridge University Press.
- Aydemir, O. (2011). *A Study On The Changes In The Foreign Language Anxiety levels Experienced By The Students Of The Preparatory School At Gazi University During An Academic Year*, Unpublished Master's Thesis, Gazi University, Institute of Educational Sciences.
- Aydın, Y. (2016). Lise öğrencilerinin yabancı dil kaygısının farklı değişkenler açısından incelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Nabilim Dalı.
- Batumlu, D.Z. & Erden, M. (2007). Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencilerinin yabancı dil kaygıları ve İngilizce başarıları arasındaki ilişki. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(1), 24-38.
- Baş, G. (2014). Lise öğrencilerinde yabancı dil öğrenme kaygısı: Nitel bir araştırma. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı 36, 101-119.
- Başaran, İ.E. (2005). *Eğitim Psikolojisi: Gelişim, öğrenme ve ortam*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Brown, H.D. (2000). *Principles of Language Learning and Teaching*. Longman: New York.
- Burgucu, A. (2011). *The Role of Motivation, Attitude and Anxiety in Learning English as a Foreign Language*. Unpublished Master's Thesis, Kafkas University, Institute of Social Sciences.

- Chan, D. Y. & Wu, G. (2004). A study of foreign language anxiety of EFL elementary school students in Taipei county. *Journal of National Taipei Teachers College*, 17(2), 287-320.
- Çakıcı, D. (2015). Öğretmen adaylarının yabancı dil kaygısı. *International Journal of Languages' Education and Training* (UDES 2015), 495-507.
- Demirdaş, Ö. & Bozdoğan, D. (2013). Foreign Language Anxiety and Performance of Language Learners in Preparatory Classes, *Turkish Journal of Education*, 2(3), 4-13.
- Demirdaş, Ö. (2012). *Foreign Language Anxiety and Performance of Language Students in Turkish University Preparatory Classes*, Unpublished Master's Thesis. Abant İzzet Baysal University, Institute of Educational Sciences.
- Desai, M., S. & Thomas C, Richards. (1998). Computer anxiety, training and education: a meta analysis. *Journal of Information Systems Education*, 9(1 & 2): 49-54
- Doğan, Y. & Tuncer, M. (2016). Examination of Foreign Language Classroom Anxiety and Achievement in Foreign Language in Turkish University Students in Terms of Various Variables. *Journal of Education and Training Studies*, 4(5), 18-29.
- Doğan, A. (2008). Lise öğrencilerinin İngilizce öğrenimlerini etkileyen yabancı dil kaygısı. *Dil Dergisi*, 139, 48-67.
- Dörnyei, Z. (2012). *The Psychology of Second Language Acquisition*. Oxford University Press, UK.
- Dörnyei, Z. (2005) *The psychology of the language learner: Individual differences in second language acquisition*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Ehrman, M.E., Leaver, B.L., & Oxford, R.L. (2003). A brief overview of individual differences in second language learning, *System*, 31, 313-330.
- Er, S.S. (2011). *Anadolu Liselerine Devam Eden Öğrencilerin Yabancı Dil Başarılarında Yabancı Dile Yönelik Kaygı ve İnançlarının Etkisinin İncelenmesi*, Unpublished Doctoral Dissertation. Ankara University Institute of Science.
- Ergün, E. (2011). *An Investigation into the Relationship between Emotional Intelligence Skills and Foreign Language Anxiety of Students at a Private University*, Unpublished Master's Thesis. OrtaDoğu Teknik University.
- Fer, S. (2009). Öğretim Tasarımı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- French, C. ve Richards, A. (1990). The Relationship between handedness, anxiety and questionnaire response patterns. *British Journal of Psychology*. 81, 57-62.
- Ganschow, L., Sparks, R.L., Anderson, R., Javorsky, J., Skinner, S., & Patton, J. (1994). Differences in language performance among high-, average-, and low-anxious college foreign language learners. *The Modern Language Journal*, 78(1), pp. 41-55.
- Gliner, J.A., Morgan, G.A. & Leech, N.L. (2015). Uygulamada araştırma yöntemleri: Desen ve analizi bütünleştiren yaklaşım (Çev. : Volkan Bayar, Çev. Ed.: Selahattin Turan). Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Gülözer, A. (2010). *Farklı Test Formatları ile Ölçülen Yabancı Dil Başarısının; Öğrencilerin Tutumları, Kaygı Düzeyleri ve Öğrenme Stilleri ile İlişkisinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Gürsu, F. (2011). *The Turkish Equivalence, Validity, and Reliability Study of the Foreign Language Classroom Anxiety Scale*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Horwitz, E.K. (2001). Language Anxiety and Achievement. *Annual Review of Applied Linguistics*, 21: 112-126.
- Horwitz, E.K, Horwitz, M.B., & Cope, J.A. (1986). Foreign Language Classroom Anxiety. *The Modern Language Journal*, 70, 125-132.
- Huang, J. (2012). Overcoming Foreign Language Classroom Anxiety. Nova Science Publishers, Inc.: New York.
- Karabey, M. (2011). *Foreign Language Classroom Anxiety of Preparatory Class Students at Atatürk University*, Unpublished Master's Thesis. Atatürk University Institute of Social Sciences.
- Karaca, M. (2012). *Foreign Language Anxiety in Receptive Language Skills in ELT Classrooms at Necmettin Erbakan University*, Institute of Educational Sciences. Necmettin Erbakan University Institute of Educational Sciences
- Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılıç, M. (2007). *The Sources And Relations Of Foreign Language Listening Anxiety With Respect To Text Type And Learner Variables: A Case Study At Gaziantep University*, Institute of Educational Sciences. Gaziantep University Institute of Social Sciences.
- Kitano, K. (2001). Anxiety in the college Japanese language classroom. *The Modern Language Journal*, 85 (4), 517-566.
- Köroğlu, H. (2010). *Turkish EFL Students' Reading Anxiety And Their Strategies Use*, Unpublished Master's Thesis. Kafkas University Institute of Social Sciences.
- Kunt, N. (1997). Anxiety and beliefs about language learning: A study of Turkish-speaking university students learning English in North Cyprus. *Applied Psycholinguistics*, 20, 217-239.

- Landström, P. (2015). Foreign language anxiety among chinese senior middle school students: A case Study. Englis III Degree Project, Karlstads Universitet Department of Language, Literature and Intercultural Studies.
- MacIntyre, P. & Gregersen, T. (2012). Affect: The Role of Language Anxiety and Other Emotions in Language Learning. Mercer, S., Ryan, S. & Williams, M. (Eds.). Psychology for Language Learning. Palgra and Macmillan, 103-116.
- Neil, A., Bourdeau, D., Kitchen, K. & Massiah, L.J. (2011). Anxiety disorders: An information guide. https://www.camh.ca/en/.../anxiety_guide_en.pdf
- Nyikos, M. (1990). Sex Related Differences in Adult Language Learning: Socialization and Memory Factors. *The Modern Language Journal Vol,74-3*, 273-286.
- Öner, G. & Gedikoğlu, T. (2007). Ortaöğretim Öğrencilerinin İngilizce Öğrenimlerini Etkileyen Yabancı Dil Kaygısı. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 144-155.
- Özdemir, E. (2013). *Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Konuşma Kaygılarının Kaynakları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özütürk, G. & Hürsen, Ç. (2012). Determination of English Language Learning Anxiety in EFL Classrooms. 3rd World Conference on Psychology, Counselling and Guidance (WCPCG-2012), Procedia - Social and Behavioral Sciences 84 (2013) 1899-1907.
- Öztürk, G. (2012). *Foreign Language Speaking Anxiety And Learner Motivation: A Case Study at a Turkish State University*, Unpublished Master's Thesis.
- Phillips, E.M. (1992). The effects of language anxiety on students' oral test performance and attitudes. *The Modern Language Journal*, 76(1), 14-26.
- Proulx, P. (1991). Anxiety in language learning: Recognition and prevention. *Canadian Journal of Native Education*, 18, 53-64.
- Sağlamel, H. (2009). *An Experimental Study on the Role of Creative Drama in Alleviating Language Anxiety in Speaking Classes with Reference to Teachers' and Learners' Perceptions of Language Anxiety*, Unpublished Master's Thesis. Karadeniz Teknik University Institute of Social Sciences.
- Saito, Y., Horwitz, E. K., & Garza, T.J. (1999). Foreign language reading anxiety. *Modern Language Journal*, 83, 202-218.
- Sarıgül, H. (2000). *Trait Anxiety or Foreign Language Anxiety and their Effects on Learners' Foreign Language Proficiency and Achievement*. Unpublished Master's Thesis, Boğaziçi University Institute of Social Sciences.
- Seven, M.A. & Engin, A.O. (2008). Öğrenmeyi etkileyen faktörler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 189-212.
- Shabani, M.B. (2012). Levels and Sources of Language Anxiety and Fear of Negative Evaluation among Iranian EFL Learners, *Theory and Practice in Language Studies*, 2(11), 2378-2383.
- Taşpınar, M. (2016). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Edge Akademi Yayıncılık.
- Trylong, V.L. (1987). *Aptitude, Attitudes, and Anxiety: A Study of Their Relationships to Achievement in the Foreign Language Classroom*, Unpublished Doctorate Dissertation, Purdue University, USA.
- Tuncer, M. & Doğan, Y. (2015). Hazırlık sınıfı öğrencilerinin yabancı dil ders kaygıları ve akademik öz-yeterlilikleri arasındaki ilişki. *Journal of Language and Literature Education*, 14, 153-167.
- Tuncer, M. ve Doğan, Y. (2015a). Effect of foreign language classroom anxiety on Turkish university students' academic achievement in foreign language learning. *Journal of Education and Training Studies*, 3(6), 14-19.
- Wang, J.R. (2011). *Foreign Language Classroom Anxiety and English Academic Performance Among Medical University Students in Taiwan*, Unpublished Doctorate Dissertation. La Sierra University, The Faculty of School of Education.
- Wang, T. (2010). Speaking Anxiety: More of a Function of Personality than Language Achievement. *Chinese Journal of Applied Linguistics*, 33 (5), 95-109.
- Yıldırım, S. (2007). Yabancı dil kaygısı: Dinleme ve konuşma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(3), 178-206.
- Yılmaz, D. & Maden, S.S. (2016). Dil öğrenim sürecinde Almanca öğretmen adaylarının kaygı tutumlarına ilişkin bir araştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 201-211.

Citation Information

Tuncer, M. & Temur, M. (2017). Yabancı Dil Hazırlık Eğitimi Alan Öğrencilerin Yabancı Dile Yönelik Kaygı ve Başarıları Arasındaki İlişkiler. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 905-912.